

Tilannekatsaus säätösähkömarkkinoita koskeviin kansainvälisiin selvityksiin

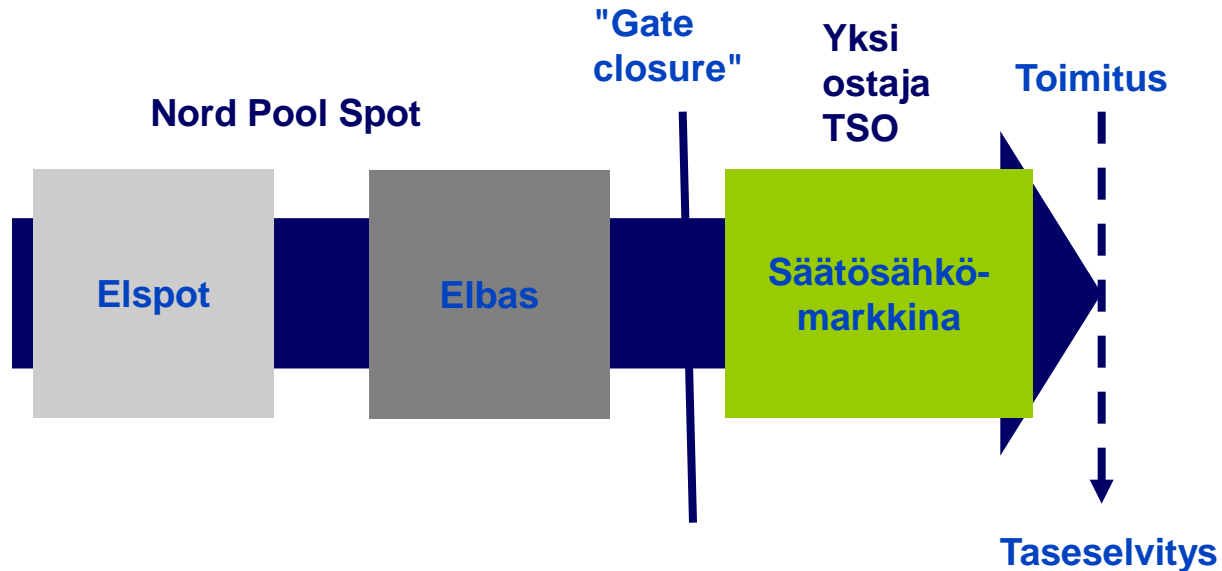
Erkki Stam

Markkinakehitys, Fingrid Oyj

Tasepalveluseminaari 19.8.2008

Säätösähkömarkkinan rooli

- Järjestelmän taajuuden ja tehotasapainon ylläpito normaali- ja häiriötilanteissa
- Pullonkaulojen hallinta
- Lähtökohta tasepoikkeamien hinnoittelulle

Käsitteissä horjuvaa kielenkäyttöä

Useita säätömarkkinaa ja taseselvitykseen liittyviä selvityksiä tehty tai tekeillä

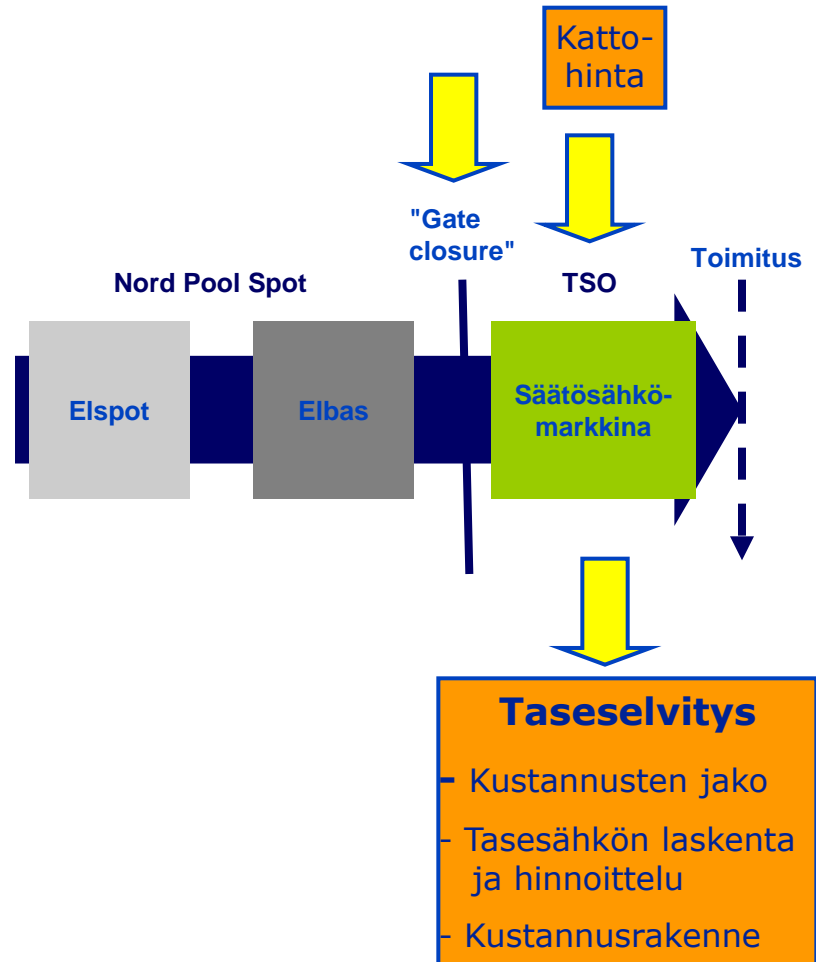
- Nordel
- Pohjoismaiden ministerineuvosto ja NordREG
- Eurelectric
- ETSO
- EU komissio/konsultti

Selvitysten taustalla olevia lähtökohtia

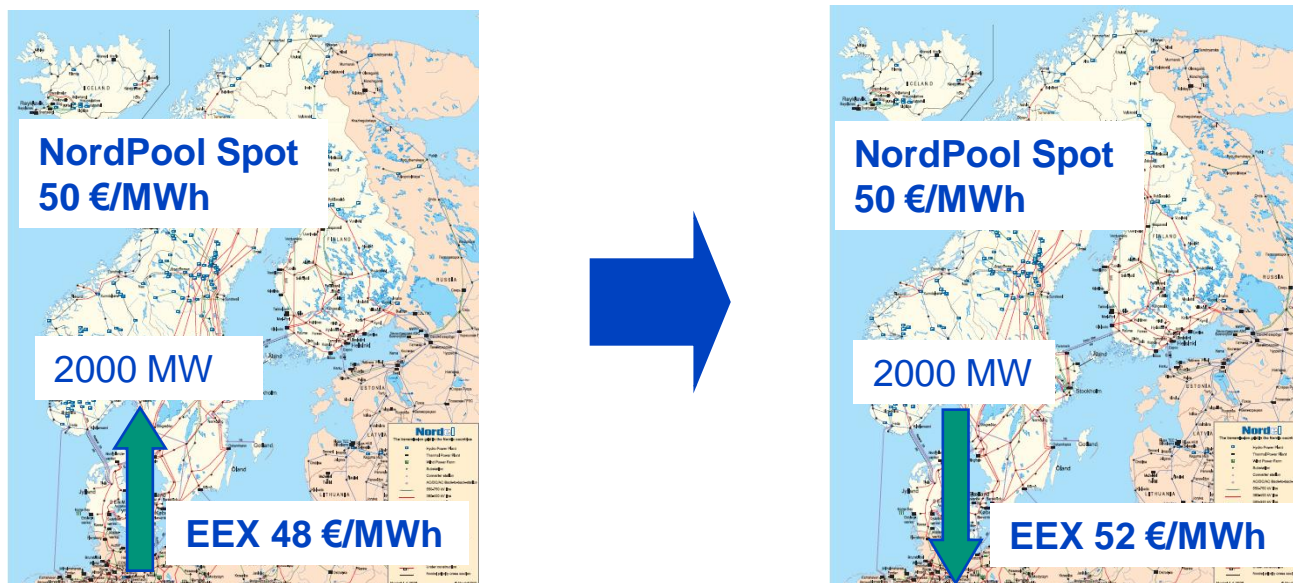
- Erilaisia toimintamalleja säätömarkkinoilla
- Säättotarjouksilla erilaisia pelisääntöjä samalla alueella
- Erilaisia käyttöreservien hankinta- ja käyttötapoja
- Markkinaehtoisuuden ja tehokkuuden toteutuminen
- Säättösähkömarkkinaa koskevan avoimuuden lisääminen
- Säättösähkökaupan ja käyttöreserviyhteistyön alueellinen laajentaminen
- Luotettava hintasignaali markkinoille

Nordelin harmonisointipäätökset (toteutus v. 2009)

- Kattohinta 5000 €/MWh
- Suositusvaluutta €
- Tarjoukset tai niitä koskevat muutokset viimeistään 45 min ennen käyttötuntia
- Alas- ja ylössäädölle marginaalihinta, kun käyttötunnilla säädetään molempiin suuntiin

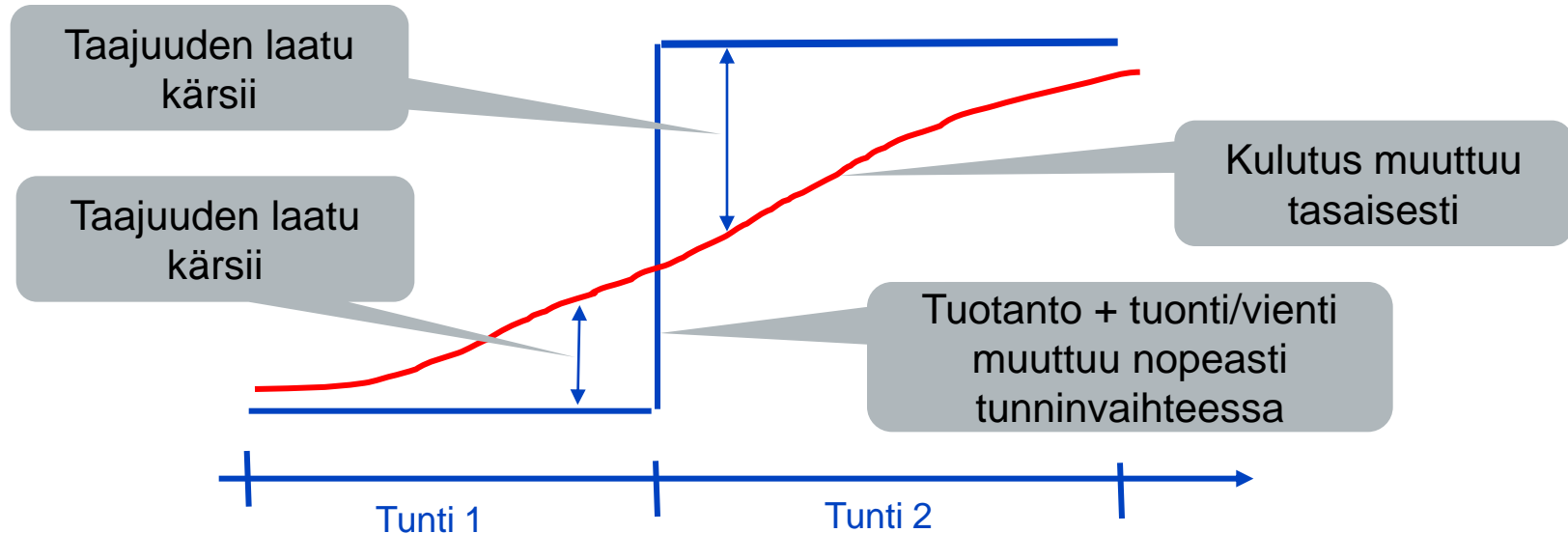
Säädön haaste - suuret tehonmuutokset tunninvaihteessa

Sähkön pienetkin markkinahintojen muutokset aiheuttavat suuria tuntitason tehonmuutoksia sähkönsiirrossa Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan välillä

Suuret tehonmuutokset heikentävät taajuuden laatua tunninvaihteissa ja vaativat säätötoimenpiteitä (vartinsäätö)

Nordelin päätös - suuret tehonvaihtelut tunninvaihteessa rajoitettu

Nordelin ja UCTE-verkon siirtoyhteysien tehonmuutosta tunninvaihteessa on rajoitettu 600 MW:iin per yhteys:

- SwePol (Ruotsi - Puola)
- Baltic Cable (Ruotsi - Saksa)
- Kontek (Tanska - Saksa)
- Konti-Skan (Ruotsi - Länsi-Tanska) ja Skagerrak (Norja - Länsi-Tanska)
- Norned (Norja - Hollanti)

Suomen ja naapurimaiden välisillä yhteyksillä ei ole ramping-rajoituksia

Nordelin säätösähkömarkkinaa koskeva selvitystyö

1. Yhteenveto nykyisistä pelisäännöistä eri maissa julkaistu
 2. Ehdotus harmonisoitavista pelisäännöistä tekeillä
 3. Säätösähkömarkkinan valvontaa koskeva osa alkamassa
- Aikataulutavoite vuoden 2008 loppu

Eroja nykyisissä pohjoismaisissa pelisäännöissä

- Yleistä
 - Norjassa ei reaaliaikamittauksia
- Tarjoukset
 - Norjassa minimitarjous 25 MWh/h, muualla 10 MWh/h
 - Aktivointiaika 10 min Suomessa ja Ruotsissa, muualla 15 min
- Hinnoittelu
 - Statnett voi kyseenalaistaa tarjoushinnan pienellä alueella, jossa ei kilpailua
 - Aktivoinnin jälkeinen minimiaika, joka vaikuttaa hinnoitteluun, on Norjassa ja Tanskassa 10 min, muualla ei minimiä
- Käyttöreservien aktivointi
 - Norjassa ja Tanskassa ei korvamerkitä nopeita häiriöreservejä käyttöjärjestyksessä
- Erikoistilanteet
 - Häiriötilanteissa ja pullonkaulojen erikoissäädöissä eroja
- Lakisääteiset tehoreservit

Selvityksissä esiin nousseita kysymyksenasetteluja

- TSOiden ja toimijoiden välisen roolin selkiinnyttäminen
- TSOiden ja viranomaisten välinen rooli valvonnassa
- Käyttöreservien hankinta- ja käyttöperiaatteet sekä kiinteiden kustannusten jako eri osapuolten ja käyttötarkoitusten kesken
- Käyttöreservien hyödyntäminen aluerajojen yli ja siirtokapasiteetin varaaminen siihen tarkoitukseen
- Tuotantotaseen ja mittausjakson lyhentäminen (esim. 15 min)
- Eri markkina säätösähkölle ja vastakaupalle
- Säätomarkkinainformaation avoimuuden lisääminen

Mitä odotettavissa lähiaikoina jatkossa?

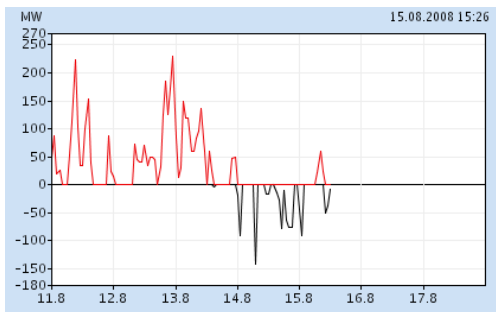
- Pohjoismaisten pelisääntöjen ja käytäntöjen harmonisointi jatkuu pienin askelin
- Säätomarkkinainformaation julkistamisperiaatteita tarkistetaan
- Markkina- ja valvontaa koskevaa selvitystyötä jatkuu koko fyysisen markkinan (ml. Elspot ja Elbas) kattavana
- Ramping-sääntöä tarkistetaan ja lisääntyvä tuulivoima on haaste säädölle => vaikutus säätomarkkinan volyyymiin
- Säätomarkkinan toteutuksen ja pelisääntöjen osalta keskustelun painopiste siirtyy eurooppalaiselle tasolle (pohjoismainen käytäntö lähtökohtaisesti vahvoilla). Keskustelu käyttöreservien hankinta- ja kustannusten jakoperiaatteista nousee keskeiseksi teemaksi.
- Pohjoismainen käytäntö laajenee aluksi Baltiaan
- Yhtenäisemmät tehoreservien pelisäännöt Suomessa ja Ruotsissa

Fingridin tavoitteita

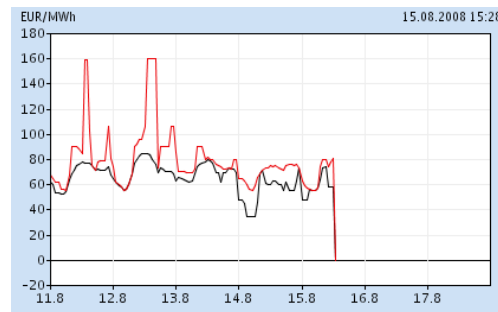
- Tarjonta säätösähkömarkkinoilla lisääntyy
 - Helpotetaan esim. kysyntäressurssien markkinoille tuloa
- Siirtokapasiteetti tulee tehokkaaseen käyttöön
- Vuoropuhelu säätösähkömarkkinoiden pelisäännöistä ja niiden kehittämisestä jatkuu markkinatoimikunnassa

Säätömarkkinainformaatiota Fingridin kotisivulla www.fingrid.fi

Säätösähkön
määrä

Säätösähkön
hinta

Säätötarjoukset

